

Søren Sveistrup

Koekoeksjong

Vertaald uit het Deens door Mattijs Warbroek

A.W. Bruna Uitgevers

Mei 1992

1

Het is nog maar een ogenblik geleden dat de bus vanuit de warme zon op de landweg afsloeg naar de stoffige onverharde weg die door het bos slingert, maar het voelt nu al koel om in de schaduw van de bomen te rijden. De bosvloer wordt bespikkeld door het zonlicht dat door de groene bladeren schijnt, insecten zwermen in het diffuse licht, en boven in de boomkronen fladderen vogeltjes druk rond op jacht naar een partner of takjes voor hun nesten. Hoewel het nog maar mei is, en het pas net tien uur 's ochtends geweest is, voelt de vijftwintigjarige biologieleraar Bjarke Venø dat het zo warm zal worden als op een zomerse dag. Hij kijkt tevreden naar Ann-Louise, zijn collega van middelbare leeftijd die achter het stuur van de bus zit, zoals vele keren eerder op de excursies van het kindertehuis. Geroutineerd worstelt ze met de ongelijkmatige weg terwijl ze meeneuriert met het lied van de leerlingen.

De wielen van de bus gaan rond en rond, rond en rond...

Het lied vermengt zich met het gelach van de kinderen en Bjarke glimlacht bij de aanblik van hun vrolijke gezichten die hij kan zien in de grote achteruitkijkspiegel van de bus. Vervolgens laat hij zijn blik door de grote ramen naar buiten gaan. De natuur laat zich van haar mooiste kant zien en het krioelt van het leven van het voorjaar. Niet in de laatste plaats van het vogelleven. De paartijd barst serieus los op het moment dat de maand mei aanbreekt. Vogels baltsen, bouwen nesten en leggen eieren. Bjarke hoopt dat hij de kinderen dezelfde betoverende ervaring kan geven die hijzelf kreeg toen hij als kind op ontdekkingsstocht ging in de kweldergebieden aan de westkust. Een verwachtingsvol gevoel in zijn buik vertelt hem dat het reisje iets speciaals betekent, omdat de kinderen op de stoelen achter

hem zoveel problemen hebben. Hij bedenkt dat het met die motivatie was dat hij nu bijna drie maanden geleden solliciteerde als invalkracht bij Kindertehuis Aggersminde. Als pas afgestudeerde leerkracht wist hij niet dat het tehuis ook een eigen school had met een vaste lerarenstaf en zelfs echte klaslokalen die verbonden waren met het oude gebouw van het tehuis. En zodra hij de vacature in het vakblad had gelezen, had hij gesolliciteerd. Gespannen en zenuwachtig was hij een paar weken later naar Jyllinge gekomen voor een gesprek met de directeur. Toen hij vervolgens een rondleiding had gekregen met de mededeling dat hij de aanstelling kreeg, had hij nauwelijks kunnen wachten om aan de slag te gaan met alle onderwijsideeën waarvan zijn hoofd overliep.

Terwijl Bjarke vanbinnen blij is dat ze toch gewoon zoals gepland op excursie zijn gegaan, neemt hij discreet de notities in zijn kladblok nog eens door om zich voor te bereiden op zijn plan om de kinderen te vertellen over alle verschillende vogelsoorten.

Niet dat hij echt had gedacht dat het uitstapje zou worden afgelast. Hoewel hij wel het gevoel had gehad dat er iets gaande was, overviel het hem toch toen hij die ochtend bij de directeur was geroepen. De directeur had uitgelegd dat hij naar aanleiding van de excursie enkele berichten had ontvangen van bezorgde familieleden die hun vraagtekens hadden gezet bij de 'veiligheid' van het uitstapje. Iets wat Aggersminde als verantwoordelijk kindertehuis natuurlijk serieus moest nemen. In eerste instantie had Bjarke niet helemaal begrepen wat de directeur bedoelde, maar toen was het kwartje gevallen. De media stonden al ongeveer een week vol met reportages over een negenjarige jongen, Daniel Stryger Hansen, die spoorloos was verdwenen uit een natuurspeeltuin aan de rand van een dorpje op Zuidwest-Seeland. Er werd natuurlijk gezocht en de omgeving was uitgekamd door de politie, de burgerwacht en vrijwilligers, terwijl een foto van het sproetige gezicht van de jongen steeds weer te zien was in de landelijke kranten en journaals. De foto ging gepaard met een beschrijving: kort, rossig haar, sproeten, tener gebouwd, ongeveer één meter twintig lang, gekleed in een blauwe, korte Adidas-broek, blauw T-shirt,

rode bodywarmer en witte tennisschoenen. Er was ook een foto gepubliceerd van een wit met blauwe schooltas van het merk Salomon. Zijn wanhopige ouders hadden de publiciteit opgezocht om mensen om hulp te vragen, maar dat was tot nu toe zonder resultaat. Met grote ernst had de politie verklaard dat er aanwijzingen waren voor een misdrijf en in de media werd gespeculeerd over mogelijke verbanden met andere onopgeloste zaken; daar had de recherche echter geen commentaar op willen geven. Bjarke was net als iedereen geraakt door het nieuws en had meegeleefd met de jongen en zijn familie, maar het was niet bij hem opgekomen dat de families van de kinderen in de vierde klas bezorgd zouden zijn door wat er op Zuidwest-Seeland was gebeurd. De onzekerheid over het lot van Daniel Stryger Hansen was immers op meer dan honderd kilometer afstand ontstaan.

Gelukkig had de directeur geoordeeld dat er geen belemmeringen waren en dat Bjarke de leerlingen gewoon mee op excursie kon nemen. Echter wel met de wezenlijke verandering dat de reis naar het nabijgelegen meer Gundsømagle Sø zou gaan, en niet naar het vogelreservaat zoals Bjarke oorspronkelijk van plan was geweest. Gundsømagle Sø lag dicht bij het tehuis en iedereen zou zich er veilig voelen, aangezien de kinderen vaker in het gebied op schoolreis waren geweest om een kampvuur te maken en verstoppertje te spelen. Bjarke had zenuwachtig en geïrriteerd in het kantoor van de directeur gestaan, want hij had veel tijd gestoken in zijn voorbereidingen op het bezoek aan het vogelreservaat. Maar toen hij zich vervolgens had verdiept in de ornithologie rond Gundsømagle, zag hij dat hij zijn leerlingen nog steeds de ervaring kon geven die hij zich had voorgenomen. In de maanden van zijn tijdelijke aanstelling had hij met de excursie in het vooruitzicht geprobeerd om de interesse van de kinderen te wekken in het vogelleven in de meren en veengebieden van Denemarken en hij heeft het trotse gevoel dat hij in zijn missie geslaagd is, want de kinderen lijken naar aanleiding van vandaag in een extra goed humeur.

De buschauffeur zegt dag, dag, dag. Dag, dag, dag. Dag, dag, dag. De buschauffeur zegt dag, dag, dag, als de bus gaat rijden.

‘Zijn we er bijna?’ Bjarke probeert zich verstaanbaar te maken

te midden van het lawaai van de kinderen en de radio van de bus die nieuwe berichten ontvangt over etnische zuiveringen in Joegoslavië. Hij moet zijn vraag aan Ann-Louise herhalen, maar op hetzelfde moment rijdt de bus het bos uit en spreidt het landschap zich voor hen uit. Het is de eerste excursie die Bjarke zelf voor een schoolklas heeft georganiseerd en de aanblik van het enorme rietland dat zich naar alle kanten uitstrekt van het bos naar het meer geeft hem kriebels in zijn buik.

De zon staat hoog aan de hemel en door het vocht uit de vegetatie druipt het zweet van Bjarkes neus wanneer hij anderhalf uur later door het riet loopt met de kinderen achter zich aan. Ze sjokken dapper langs de oever van het ondiepe water, aan alle kanten omgeven door twee meter hoge stengels, en ook al doet Bjarke zijn best om zo geëngageerd mogelijk over de kleine karekiet te vertellen, hij merkt dat de interesse van de kinderen is afgenomen. Uitgerust met rubberlaarzen, emmers en schepnetjes hebben ze veren en eierschalen verzameld van sterns, mezen en meeuwen. Onderweg hebben ze ook dode zaden, magische stenen en zoetwatermosselen gevonden. Bjarke heeft net laten zien hoe je de mosselen met een zakmes kunt openmaken. Nu is het geduld echter op, ver voordat het volgens Bjarkes programma tijd is voor pauze. Maar dan krijgt hij eindelijk in het oog wat hij zocht, en hij wijst enthousiast.

‘Kijk! Kom eens kijken, het nest van een kleine karekiet.’

De kinderen, vooral de meisjes, verzamelen zich om Bjarke heen, die op zijn hurken is gaan zitten. Een paar meter verderop in het riet kun je net het nest zien dat bijna klaar is. Het is een vrij gewoon nest, maar het biedt Bjarke de perfecte mogelijkheid om de uitleg te geven die hij had voorbereid.

‘Het nest is een teken dat het mannetje en het vrouwtje elkaar gekozen hebben en hebben gepaard. Vroeger dachten mensen dat dat gebeurde op Valentijnsdag. Als ze klaar zijn met bouwen, legt het vrouwtje haar eieren en wanneer de eieren zijn uitgeko-

men, krijgen de ouders het druk met het zorgen voor de jongen, zodat ze groot en sterk worden en leren vliegen.'

De meisjes kijken toe terwijl de twee karekieten druk rond het nest fladderen en sommige kinderen barsten uit met een 'ah' en 'oeh' bij het zien van de idylle. Bjarke glimlacht voor zich uit en het lukt hem bijna om de jongens die op de achtergrond aan het zeuren zijn te negeren.

'Ik heb honger.'

'Wanneer gaan we verstoppertje doen?'

'Jakkas, wat is dát!'

Bjarke draait zich om met een gevoel van opluchting dat iets het gezeur heeft onderbroken. Een jongen van wie Bjarke nog weet dat hij Emil heet staat een stukje verderop met een gezicht vol walging te kijken naar iets tussen het riet. De kinderen wringen zich naar hem toe en Bjarke doet voorzichtig zijn zakmes terug in zijn rugzak, die hij weglegt op een hobbelige bult tussen het riet, voordat hij naar hen toe gaat om mee te kijken.

Wanneer hij bij hen komt, ziet hij Emil met trillende vinger wijzen in de richting van het dichte riet, waar een ander vogelnest hangt. Het is klein en slordig, vrijwel geheel verborgen voor de onoplettende kijker, en het grote, lichtrode jong in het nest is blind en naakt, en lijkt op een foetus. Maar het beweegt. De uitpuilende ogen draaien druk rond achter de oogleden en wankele, met zijn benige rug tegen de binnenkant van het nest, is het bezig om een ei naar de rand te bewegen. Met zijn spitse klauwtjes stevig in de dicht op elkaar gepakte takjes zet het jong een onzekere stap naar de bovenkant en de kleine, lichtrode pootjes trillen onder het gewicht van het ei.

'Wat is dat?' klinkt het vanuit de nieuwsgierige groep kinderen. Bjarke zelf is ook verbluft, want hij had niet verwacht om zoiets hier te zien.

'Dat is ook een nest van een karekiet. Maar het heeft bezoek gekregen van een koekoeksjong en dat is niet zo goed, zoals jullie kunnen zien,' legt hij met gedempte stem uit terwijl hij ervoor zorgt dat de kinderen op afstand van het nest blijven.

'Waarom duwt hij het ei eruit?'

‘Dat is zijn natuur,’ antwoordt Bjarke. ‘Koekoeken zijn niet zoals andere vogels. Ze vormen geen paartjes, maar paren met verschillende partners, waarna de vrouwtjeskoekoek haar eieren in de nesten van andere vogels legt, zodat ze zelf niet voor ze hoeft te zorgen. Wanneer het koekoeksjong uit het ei komt, begint het de andere eieren en jongen uit het nest te duwen om ruimte voor zichzelf te maken.’

Het koekoeksjong heeft de bovenkant van het nest bereikt en met een krachtsinspanning lukt het om zijn niet-uitgekomen rivaal over de rand te duwen. Het kleine, lichte ei lijkt haast door de lucht te zweven en landt in het stilstaande water onder het nest, waar al een levenloos karekietjong ronddrijft.

‘Duwt hij ze er allemaal uit zodat ze doodgaan?’ vraagt een ongelovige stem in de groep terwijl een paar van de meisjes trekken met hun gezicht.

‘Dat is zijn natuur. Maar hij wordt daarna mooi en groot en roept de hele zomer “koekoek”, en dat vinden we toch ook fijn.’

‘Emil is ook een koekoeksjong,’ zegt een van de meisjes plotse-ling plagend en ze wijst naar de jongen die het nest heeft ontdekt.

‘Je bent zelf een koekoeksjong!’ roept Emil snel terug naar het meisje dat Mia heet, maar veel kinderen zijn hem al aan het uitlachen.

Voordat Bjarke iets kan zeggen, duikt Ann-Louise op tussen het riet.

‘Goed! Leg je rugzakken weg en ga lekker verstoppertje spelen, dan gaan we daarna eten. Emil, jij kunt beginnen met tellen.’

‘Ik wil niet tellen!’

‘Jij telt. Leg jullie rugzakken daar neer!’ Ann-Louise geeft geroutineerd aanwijzingen, zodat er geen ruimte is voor twijfel. ‘De schepnetten moeten hier op een stapel komen, aan de slag.’

De kinderen doen wat Ann-Louise zegt en ze leggen allemaal hun rugzakken op de bult aan de oever waar Bjarkes rugzak al ligt. Bjarke moet wederom toegeven dat hij veel kan leren van haar kordate manier van doen. Emil staat er even besluiteloos bij, maar draait zich dan resoluut om en begint hardop het telversie op te zeggen.

‘Ik tel tot één en ik tel tot twee. De kip die neemt geen schoenen mee. Ik tel tot drie en vier, dat kost geen tijd. Kijk hoe de kip haar vleugels spreidt.’

De kinderen gillen opgewonden en de laatsten gooien hun emmer en netje opzij en schieten snel het riet in. Ann-Louise neemt een stapel emmers in haar armen en loopt terug naar het vlonderpad.

‘Moet ik hier blijven om een oogje in het zeil te houden?’ vraagt Bjarke.

‘Nee, het is oké. Ze weten hoe ver ze mogen gaan.’

Bjarke knikt opgelucht, hij is wel toe aan even pauze. Later wordt hem gevraagd of hij op dat moment het geluid van een motor hoorde in de buurt van de oever, maar dat kan hij zich niet herinneren. Alleen het geluid van Emils stem die het telversje verder opzegt terwijl hij zelf het zweet van zijn voorhoofd veegt en zijn collega volgt met de schepnetjes onder zijn arm.

‘Ik tel tot vijf en ik tel tot zes...’

Als Emil klaar is met het rijmpje, draait hij zich om en kijkt in het rond. Er is niemand te zien, maar hij baant zich snel een weg door het riet langs de oever aan de linkerkant, waar hij even daarvoor nog gegiechel en fluisterende stemmen hoorde. Een paar stappen verder vindt hij de eerste drie meisjes.

‘Gevonden!’ roept hij.

Hij gaat snel weer door en worstelt zich verder tussen de hoge stengels door, deze keer in de richting van het meer.

‘Zeg eens koekoek!’

Rondom in het rietland roepen zijn klasgenoten ‘koekoek’ en hij verandert van koers in de richting van het geluid. Vrijwel direct krijgt hij verschillende van de anderen in het oog.

‘Gevonden, gevonden!’ roept hij en even later nog eens: ‘Gevonden!’

Sommige kinderen lopen geërgerd en beteuterd terug naar de oever, maar Emil heeft geen tijd om triomfantelijk te doen. Hij

voelt nog steeds schaamte als hij denkt aan hoe hij net nog koekoeksjong werd genoemd. Hij begrijpt niet helemaal waarom Mia dat zei, maar hij twijfelt er niet aan dat koekoeksjongen gemeen en stom zijn en alleen maar aan zichzelf denken. Daarom doet het pijn in zijn buik om ermee vergeleken te worden. Hoe meer Emil eraan denkt, hoe belangrijker het voor hem wordt om de anderen te vinden en het spel te winnen.

‘Zeg eens koekoek!’ roept hij weer, zo hard hij kan, en hij schiet er snel vandoor in de richtingen vanwaar hij het geroep hoort komen. Hij zwaait met zijn armen, mept de harde stengels opzij en al snel vindt hij meerdere klasgenoten die terug moeten sjokken. ‘Zeg eens koekoek!’ commandeert hij en hij merkt hoe fijn het voelt om goed te zijn in zoeken.

Hij stopt even en probeert op een rijtje te krijgen wie hij nog niet heeft gevonden. Hij mist in elk geval nog Anders, Ole en Mia, maar er is nu niemand meer die nog koekoek roept. Het is stil om hem heen en hij hoort alleen het geluid van zijn eigen laarzen in het ondiepe water en het zwiepende geluid van het riet tegen zijn kleren. Hij gaat wat langzamer vooruit, nog steeds vastbesloten om het spel te winnen, en pas als hij een flink stuk verder het gebied in is, bijna helemaal bij het meer, waar ze niet mogen komen, stopt hij. Hier waait het een beetje. Het riet wuift om hem heen, maar hij ziet geen van zijn klasgenoten en nu hij daar alleen staat krijgt Emil weer het gevoel dat hij moet huilen.

‘Het is niet leuk als jullie niks zeggen,’ probeert hij hardop. ‘Zeg eens koekoek!’

Het geroep dat hij hoort is anders. Het lijkt echter. Haast als van een echte vogel. Tegelijkertijd is het verrassend dichtbij. Zo dichtbij dat Emil zich geschrokken omdraait en onderzoekend het bosje riet in staart waar hij net langs is gelopen.

‘Anders, ben jij dat?’ probeert hij.

Maar in de stilte die volgt hoort hij alleen de wind ruisen in het riet.

‘Hé, Anders, zeg eens iets!’

Emil houdt zijn adem in en luistert geconcentreerd.

‘Ik weet dat hier iemand is,’ zegt hij luid en hij worstelt zich snel

door de dichtstbijzijnde rietkraag om te zien wie van zijn klasgenoten zich daar verstopt heeft, maar er zit niemand. Alleen nog meer riet dat vrolijk golft in de wind.

Dan hoort hij het geroep weer. Nu nog dichterbij en Emil krimpt in elkaar. Deze keer komt het uit het riet voor hem. Emil zet aarzelend een stap naar voren en steekt langzaam een hand uit om het opzij te duwen. Maar dan blijft zijn hand verstijfd in de lucht hangen. De gedachte komt bij hem op dat het geluid misschien helemaal niet afkomstig is van een van zijn klasgenoten. Dat iets of iemand, hij weet niet wat, meedoet aan het spel. Een monster misschien. Emil probeert die gedachte van zich af te schudden. Hij is een grote jongen nu, bijna elf jaar, en hij weet best dat het kinderachtig is om zulke dingen te denken. Hij wil nog een stap naar voren zetten wanneer hij plotseling vlakbij het geluid van een zware ademhaling hoort.

Emil kijkt langzaam omhoog. In het flikkerende zonlicht kan hij een lange gestalte onderscheiden, die boven hem uittorent aan de andere kant van het riet. De gestalte staat stil, alsof hij wacht. Ademt hard in en uit, haast als de paarden achter het hek thuis op de boerderij. Emil staat als versteend. Hij hoort zijn eigen hart bonzen. Het is alsof alles er plotseling van afhangt of hij verscholen kan blijven staan zonder adem te halen. Dan draait hij zich om en rent zo hard hij kan de andere kant op.

Emil slaat de rietstengels opzij en voelt ze in zijn gezicht zwiepen. Hoewel hij niet meer weet waar de oever is, baant hij zich een weg naar voren. Zijn laarzen voelen zwaar als lood, keer op keer trekt hij ze los uit het slijk en hij strompelt panisch verder, terwijl het water omhoogkomt waar hij zijn voeten neerzet. Hij ploetert blindelings verder en weet dat als hij ook maar één keer durft om te kijken, de angst een einde aan zijn leven zal maken.

Ineens blijft een van zijn voeten steken in de modder. Emil valt voorover en het lukt niet meer om zijn handen uit te steken. Met zijn gezicht vooruit stort hij in het ondiepe water, een kort ogenblik krijgt hij geen lucht en wanneer hij in paniek zijn hoofd optilt, blijft hij doodsbang tussen het riet liggen luisteren of hij stappen of ademhaling hoort. Er vallen druppels van zijn kin, maar

verder is het stil. Dan kijkt hij voorzichtig om. Het begint hem langzaam te dagen waarom hij is gevallen en hij begint te schreeuwen.

Het is begonnen met regenen wanneer de burgerauto's van de politie uit het bos tevoorschijn komen. Donkere wolken hebben zich samengepakt in de lucht boven het meer en wanneer de drie voertuigen de parkeerplaats bereiken en stilhouden tussen de andere politieauto's, hoort Bjarke het in de verte donderen.

Het uitstapje is uitgelopen op een nachtmerrie. Boven zijn hoofd cirkelt een helikopter, honden speuren in beide richtingen langs de oever van het meer en rondom in het rietland ontwaart hij tientallen dienders in uniform die rondlopen met hun blik strak op het ondiepe water gericht. Op de parkeerplaats en op het vlonderpad bevinden zich in het wit geklede technisch rechercheurs. Met diepe ernst lopen ze in de regen met koffertjes en wisselen ze woorden uit die Bjarke niet kan verstaan, terwijl een aantal van hun collega's zich hebben opgesteld rond een witte tent diep in het riet, waar de lichaamsdelen gevonden zijn.

Bjarke was onmiddellijk die kant op gestormd toen hij het geschreeuw hoorde. Emil had midden in het riet hysterisch in het water liggen trappen om zich los te rukken van een nat kledingstuk dat zich om zijn voet gewikkeld had. Mia en een paar andere kinderen die voor hem waren aangekomen stonden er stil en gechoqueerd naast. Pas toen het tot Bjarke doordrong dat het een kletsnatte, rode bodywarmer was die Emil rond zijn voet had, begon hij te begrijpen waar de kinderen naar stonden. In het troebele water naast hen dreven een witte sportschoen, een blauwe korte broek en een schooltas, en daarnaast stak een levenloos jongensgezicht uit het slijk. Zijn sproeten waren grijs, het rode haar was nat en verfomfaaid, terwijl zijn ogen uitdrukingsloos de lucht in stonden. Daarna had Bjarke tot zijn afschuw een eindje verderop een blote kinderarm ontdekt en hij had in allerijl de kinderen daar weggeleid.

Bjarke voelt dat hij weer moet overgeven. Hij staat in de regen naast de bus, in de hoek van de parkeerplaats waar ze een paar uur eerder in een heel ander leven de bus hadden neergezet. Het onwerkelijke gevoel dreigt hem te overmannen, maar hij moet zichzelf bij elkaar rapen en aan de kinderen denken. Door de ruiten van de bus kan hij hun bange, afgematte gezichten zien, terwijl de politie nog steeds rondgaat om de laatste kinderen te ondervragen. Om de beurt hebben verschillende politiemensen Emil en de andere kinderen steeds hetzelfde gevraagd. 'Hoe zag de man in het riet eruit? Welke kenmerken had hij? Welke kant ging hij op?' Bjarke denkt dat alle kinderen allang alles hebben gezegd wat ze te zeggen hebben en het enige waar hij aan kan denken, is om ze zo ver mogelijk bij het meer vandaan te krijgen, dat voor altijd de plek zal zijn waar Daniel Stryger Hansen vermoord is teruggevonden.

Als Bjarke eindelijk te horen krijgt dat de ondervragingen voor nu afgelopen zijn en de laatste politieagent de bus verlaat, stapt hij snel in. Emil zit op een van de voorste stoelen te rillen onder een dekentje, terwijl Ann-Louise met tranen in haar ogen probeert om zijn veiligheidsgordel vast te krijgen.

'Mijn rugzak, waar is mijn rugzak?!'

Meerdere kinderen beginnen ook driftig onder hun stoelen te zoeken en Bjarke realiseert zich dat ze de rugzakken vergeten zijn op die bult in het riet. Ann-Louise is bezig de veiligheidsgordels van een paar andere kinderen vast te maken, dus gaat hij snel de bus uit en loopt door de regen naar het vlonderpad. Hij herinnert zich plotseling dat de agenten hun heel duidelijk hadden gemaakt om niet het riet in te gaan, omdat het hele gebied grondig werd onderzocht, maar nu zijn ze aan het werk bij de witte tent waardoor er niemand in de buurt is om te vragen. Bjarke kijkt om zich heen en springt omlaag in het riet. Even later vindt hij de drijfnatte rugzakken op de plek waar ze die hadden achtergelaten. Snel raapt hij ze bij elkaar, maar als hij de zijne wil pakken, ziet hij dat de rits openstaat. Hij kijkt gedesoriënteerd in het grote vak en ziet tot zijn verrassing zijn zakmes onderin liggen, met het mes uitgeklast. Bjarke pakt het mes langzaam op. Hij weet zeker

dat hij het mes had ingeklapt voordat hij het in de tas deed. Aarzelend en met een ongerust gevoel in zijn buik pakt hij het lemmet tussen duim en wijsvinger om het in te klappen, maar hij ontdekt dan dat het kleeft van het bloed. Verward kijkt hij om zich heen, tot zijn oog op het nest valt.

Tussen de rietstengels is het nest waar hij en de kinderen een paar uur geleden naar stonden te kijken in grote plukken uit elkaar gescheurd. In het water onder het nest drijft iets onbestemds en Bjarke moet dichterbij komen om te zien wat het is. Hij realiseert zich dat het stukken vlees zijn. Het koekoeksjong is in stukken gesneden. De dunne, lichtrode pootjes, de vleugeltjes en het lijfje dobberen in het ondiepe water naast het ei en het dode kakiekietjong. Het geaderde kopje van het koekoeksjong met de uitpuilende ogen is op een geknakte rietstengel gespiesd.

Niet veel later stapt Bjarke de bus weer in. Hij zet de natte rugzakken op de vloer en laat zich op zijn stoel vallen. Ann-Louise sluit de deuren van de bus vanaf haar plek achter het stuur en scheurt terug door het bos alsof de duivel hen op de hielen zit. Ze zegt af en toe iets zorgzaams en geruststellends, maar Bjarke hoort niet precies wat. Vanaf zijn stoel kijkt hij beduusd in de achteruitkijkspiegel van de bus. Alle kinderen zitten op hun plek, sommigen huilen, sommigen kijken beteuterd door de ramen naar buiten, anderen houden elkaars hand vast.

Hij zou iets over de vondst van het koekoeksjong moeten zeggen. In gedachten zoekt hij koortsachtig een verklaring voor wat er gebeurd kan zijn en in zijn hoofd flitsen honderden beelden van die dag voorbij. Steeds weer komt hij tot de conclusie dat alleen een van de kinderen gezien kan hebben waar hij zijn mes wegstopte, maar het is voor hem compleet onbegrijpelijk dat een kind het mes zou hebben gepakt om het te gebruiken voor wat hij net zag.

Bjarke probeert zich te vermannen. Er moet een andere en lang niet zo onheilspellende en voor de hand liggende verklaring zijn die hem duidelijk zal worden wanneer hij afstand heeft kunnen nemen van deze nachtmerrie. Hij maakt zijn veiligheidsgordel vast en zijn ademhaling begint eindelijk normaal te worden wan-

neer hij weer een blik in de achteruitkijkspiegel werpt. Deze keer merkt hij het uitdrukingsloze gezicht op dat hij kan zien boven de stoelen helemaal achter in de bus. Wanneer de heldere, geheimzinnige ogen plotseling zijn blik vangen in de spiegel is Bjarke de eerste die wegstijgt.

Donderdag 13 februari, nu

2

Wanneer de metro afremt voelt Silje Thomsen de druk van de lichamen achter zich in de overvolle wagon. De deuren glijden open en met bonzend hart en haar hand om haar telefoon geklemd verlaat ze snel de metro. De signaalgeluiden vermengen zich met gesprekken en de suizende geluiden van een metro die aan de andere kant van het perron aankomt. Zonder om te kijken beweegt ze zich snel door de mensenmenigte van de spits. Als die gek in dezelfde trein zat als zij, was ze niet van plan om ook maar een seconde te verspillen. Op de roltrap dringt ze zich langs mensen heen en als ze de straat op komt voelt ze een lichte zucht van opluchting dat ze zich kan verstoppen in het winterduister dat haar ontvangt met neerdalende natte sneeuw. De lichten van de auto's vegen over de boulevard en de banden glibberen spattend over het natte wegdek terwijl ze op een drafje naar een van de bushaltesborden aan de rechterkant van het plein loopt. De bus die ze moet hebben staat al klaar langs het trottoir en Silje versnelt haar pas, maar vlak voor ze er is ziet ze de bus langzaam optrekken en bij de halte weggrijden. Buiten adem blijft ze staan. Voordat de frustratie echt kan indalen, voelt ze de telefoon trillen in haar hand, en hoewel er geen twijfel bestaat over wie het is, kijkt ze doodsbang op het schermpje.

Ik tel tot twee en ik tel tot drie. Silje kijkt om, komt ze thuis of nie?

Het bericht van de onbekende afzender doet Silje verwilderd omkijken naar de mensen die uit het metrostation komen krioe-len. Dan draait ze zich om en stapt resoluut de rijbaan op. Auto's remmen, sommige slippen in de sneeuw en toeteren naar haar, maar ze bereikt de overkant en vlucht wild rennend de dichtstbijzijnde straat in.

Pas wanneer Silje de doorgang bij de woonblokken heeft be-

reikt, durft ze weer wat vaart te minderen. Ze schudt de emoties en kou van zich af en merkt dat ze doorweekt is van de sneeuwvlokken die om haar heen dwarrelen en die elke keer wanneer ze omkijkt in haar haren worden gevangen. Haar telefoon trilt.

Ik tel tot vier en ik tel tot vijf. Silje is nat en een erg geil wijf.

Ze haast zich over de paadjes, zoals ze zo vaak gedaan heeft met de warme hand van haar dochter in de hare, maar als ze het laatste woonblok passeert en op de besneeuwde weg met vrijstaande huizen komt, voelt ze zich nog steeds niet veilig. Hoewel de huizen er achter hun hekken en heggen gezellig uitzien met het gouden licht dat vanuit de ramen op de sneeuw valt, loopt ze snel over de stoep tot ze de houten schutting bereikt met het tuinhek waarop het TE KOOP-bord is vastgespijkerd. Ze duwt het hek open en terwijl ze over het tuinpad naar haar huis loopt, voelt ze haar telefoon opnieuw vibreren.

Ik tel tot ha, ik tel tot ho. Is het spel voorbij en vind ik haar zo?

Silje probeert driftig de juiste sleutel te vinden. Achter zich voelt ze het donker van de tuin steeds dichterbij kruipen, maar uiteindelijk weet ze de voordeur open te krijgen en tuimelt ze de gang in. Ze gooit de deur hard achter zich dicht en draait het extra slot erop. Binnen voelt de duisternis veilig, daarom laat ze het licht uit en loopt ze snel door het donkere huis langs de lege kamer van haar dochter de keuken in, zonder eerst haar jas en natte schoenen uit te trekken.

Bij het licht van haar telefoon zoekt ze koortsachtig in de rommel in de keukenla en als ze wat van de spulletjes op het aanrecht heeft gelegd, vindt ze het pakje met de nieuwe simkaarten. Ze rolt het plastic open, peutert er een nieuwe kaart uit en zorgt ervoor dat haar contacten op de telefoon zijn opgeslagen zoals ze inmiddels gewend is. Als ze de oude kaart eruit heeft gehaald en heeft vervangen door de nieuwe, voelt ze zich meteen opgelucht. Ze zet haar telefoon aan en terwijl ze met snelle passen terug door het huis loopt, zoekt ze haar dochters nummer op.

Hallo lieverd. Alles is oké. Dit is mijn nieuwe nummer dat je vanaf nu moet gebruiken. Tot snel. Kus, mam 😊

Buiten adem gaat ze in de grote, donkere hoekkamer bij het

raam staan om waakzaam door de open jaloezieën naar buiten te kijken. De donkere voortuin met zijn struiken en bomen, waar ze ooit zo graag in werkte, is bedekt onder een laag verse sneeuw, en op de weg ziet ze in het schijnsel van de straatlantaarns de sneeuwvlokken die dansend uit de lucht komen vallen en rondwervelen in de wind. Het tafereel brengt haar bijna tot rust, maar dan ziet ze een gedaante. Door de spleten in de schutting ziet ze hem langzaam en onderzoekend voortbewegen. Ze houdt haar adem in en staat klaar om 112 te bellen. Maar als de gedaante wat verder is, ontwaart ze onder het tuinhek een hondje aan een riem, dat met vastgekoekte sneeuw aan zijn pootjes verder trippelt met een oudere vrouw achter zich aan.

Silje glimlacht in het donker. Opgelucht en een tikje beschaamd, omdat ze zich als volwassen vrouw verstopt als een klein kind. Ze vertelt zichzelf dat ze haar verstand niet moet verliezen. Dat ze morgen moet beginnen om serieus werk te maken van haar plannen om een nieuwe en veilige plek te vinden, waar ze opnieuw kunnen beginnen, ook al kan ze dat eigenlijk niet betalen. Maar dan trilt haar telefoon en pakt ze die op om haar dochter te antwoorden.

Gevonden.

Dat ene woordje op het scherm van de onbekende afzender licht groen op en verlamt haar. Direct is de angst weer terug, maar deze keer gecombineerd met verwarring. Het is nog maar een paar tellen geleden dat ze het nieuwe nummer in gebruik nam, en behalve haar dochter kent niemand het. Dan denkt ze dat ze in paniek haar oude simkaart terug in de telefoon moet hebben gedaan, toen ze met de kaartjes aan het rommelen was.

Terug in de keuken haalt ze met trillende handen de spullen op het aanrecht overhoop. Ze weet precies waar ze het pakje met simkaarten had neergelegd en ze schijnt in blinde paniek op het aanrecht en op de vloer. Maar het pakje is er niet. Ze begint in de la te zoeken en telkens wanneer ze weer wat dingetjes opzijgooit, komt dezelfde gedachte omhoog. Op de verpakking stond het telefoonnummer van de nieuwe simkaart die ze uitgekozen heeft en als de verpakking niet meer op het aanrecht ligt waar ze die

had achtergelaten, dan moet daar een reden voor zijn. Toen ze thuiskwam zat de voordeur echter op slot en de ramen waren veilig vergrendeld. Dat blijft ze voor zichzelf herhalen tot haar telefoon weer trilt en ze ineenskrimpt.

Deze keer geen tekst. Slechts een melding met een onduidelijke foto. Terwijl de tranen over haar wangen lopen, prent ze zichzelf in dat ze er niet op hoeft te tikken, maar dan plaatst ze toch haar vinger op het scherm om de foto te openen.

Ze begrijpt eerst niet wat erop staat. Dan onderscheidt ze een donkere ruimte met het silhouet van een vrouw. De vrouw staat met haar jas aan bij een raam door jaloezieën naar buiten te kijken. Door de lamellen van de jaloezieën die de vrouw uit elkaar houdt met haar hand zijn in het diffuse licht van een straatlantaarn sneeuwvlokken te zien. Dan realiseert Silje zich dat zij de vrouw op de foto is. Bang draait ze zich om naar de deur van de woonkamer, waar in het donker plotseling iets tot leven komt.